

BARKODI

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E ARSIMIT DHE E SHKENCËS
AGJENCIA KOMBËTARE E PROVIMEVE

PROVIMI I MATURËS SHTETËRORE 2011

S E S I O N I II

(I DETYRUAR)

VARIANTI **A**

E premte, 9 shtator 2011

Ora 10.00

Lënda: Letërsi dhe Gjuhë shqipe
Shkolla e mesme e gjuhëve të huaja

Udhëzime për nxënësin

Testi është i ndarë në dy pjesë: në poezi dhe në prozë.

Testi në total ka **25 pyetje**.

Në të dyja pjesët ka pyetje me **zgjedhje** dhe me **zhvillim**. Në pyetjet me zgjedhje rrethoni **vetëm** shkronjën përbri përgjigjes së saktë, ndërsa për pyetjet me zhvillim është dhënë hapësira e nevojshme për të shkruar përgjigjen.

Koha për zhvillimin e pyetjeve të testit është **2 orë e 30 minuta**.

Pikët për secilën kërkesë janë dhënë përbri saj.

Për përdorim nga komisioni i vlerësimit

Kërkesa	1	2	3	4	5	6	7	8	9a	9b	10a	10b
Pikët												
Kërkesa	11A	11B	12	13a	13b	13c	13d	14	15	16	17	18
Pikët												
Kërkesa	19	20	21a	21b	22A	22B	23	24	25a	25b		
Pikët												

Totali i pikëve

KOMISIONI I VLERËSIMIT

1.....Anëtar

2. ....Anëtar

PJESA II**Viktor Hygo****Katedralja e Parisit (*Fragment*)**

Papritmas, në çastin kur ndihmësit e xhelatit do të zbatonin urdhrin e dhënë me gjakftohtësi, ai njeri kapërceu parmakun e galerisë dhe e kapi tërkuzën me këmbë, me gjunjë dhe me duar; pastaj rrëshqiti tatëpjetë fasadës së katedrales, si ajo pika e shiut që shket tatëpjetë një xhami, rendi te të dy ndihmësit e xhelatit me shkathtësinë e një maceje që bie nga çatia, i rrëzoi ata përdhe me të dy grushtet e tij të fuqishëm, rrëmbeu me njëren dorë ciganen, siç rrëmben një fëmijë kukullën, dhe, pasi e ngriti vajzën përmbi kokën e tij, u sul në kishë, duke sokëllitur me një zë buçitës:

- Strehim!

Kjo u bë me që shpejtësi, saqë, po të kishte ndodhur natën, të pranishmit mund ta kishin parë këtë skenë nën dritën e një vetëtime të vetme.

Kjo ngjarje e papritur e bëri të dënuarën të vinte në vete. Ajo hapi qepallat, vështroi Kuazimodon dhe i mbylli shpejt përsëri, si e trembur nga shpëtimtari i saj.

Sharmolyu, xhelatët dhe gjithë rojtarët shtangën në vend. Brenda mureve të katedrales së Shën Mërisë e dënuara ishte me të vërtetë e paprekshme. Katedralja ishte një strehë e sigurt dhe te pragu i saj pritej hovi i drejtësisë njerëzore.

Kuazimodo ishte ndalur tani nën kubënë e portalit të madh. Shputat e gjera të këmbëve të tij dukej se shkelnin aq fort mbi plloçat e gurta të dyshemesë, sa dhe shtyllat e rënda romanike. Koka e tij e madhe dhe leshatake humbte midis supeve, si koka e një luani, që ka dhe ai një krifë të gjatë, e cila i mbulon qafën. Ai po e mbante vajzën e tmerruar mbi pëllëmbët e duarve të tij të vrazhda, si ndonjë copë pëlhurë të bardhë; por e mbante me aq kujdes, saqë dukej sikur kishte frikë se mos e copëtonte ose mos e prishte. Do të thoshte se Kuazimodo e ndiente që ajo ishte diçka e brishtë, elegante dhe e çmueshme, diçka jo e krijuar për duart e tij të ashpra. Herë – herë dukej se ai nuk guxonte ta prekte atë as me frymën e tij. Pastaj, befas, e shtrëngonte në krahët e tij, në gjoksin e tij çipa – çipa, si të ishte plaçka e tij, thesari i tij. Kështu e shtrëngon nëna në gjë fëmijën e vet. Syri i tij prej ciklopi ulje herë – herë mbi vajzën dhe i shprehte kësaj butësi, ëmbëlsi, dhembshuri, por pastaj ngrihej prapë lart, duke lëshuar shkrepitima. Atëherë gratë qeshnin e qanin, turma brohoriste nga entuziazmi, sepse në ato çaste Kuazimodo ishte vërtetë i bukur. Po, ishte i bukur ky jetim, ky fëmijë i gjetur, ky njeri i neveritur; dhe ai e ndiente veten të fortë e të madhërishtë dhe po e vështronte drejt në sy atë shoqëri, që e kishte dëbuar, por në punët e së cilës ai ndërhynte kaq fuqimisht; e vështronte drejt në sy atë drejtësi njerëzore, së cilës ai i kishte rrëmbyer prenë, gjithë ata tigra, që i kishte lënë me gisht në gojë, ata rojtarë, ata gjyqtarë, ata xhelatë, tërë atë forcë të mbretit, që ai njeri aq i parëndësishëm e kishte thyer.

E pastaj ishte një gjë aq prekëse ajo ndihmë e dhënë nga një qenie e shëmtuar si Kuazimodo, një qenieje fatkeqe, që ishte dënuar me vdekje. Kuazimodo dhe Esmeralda ishin dy njerëz të përbuzur nga natyra dhe shoqëria; ata ndodheshin në të njëjtën shkallë mjerimi dhe tani po ndihmonin njëri-tjetrin.

E turma duartrokiste. Më së fundi, ai u duk për të tretën herë në majë të kullës së kambanës së madhe dhe prej andej i tregoi me krenari tërë Parisit vajzën që kishte shpëtuar. Me një zë si bubullime, që njerëzit vetëm rrallë herë e dëgjonin dhe që ai vetë nuk e dëgjonte kurrë, sokëlliu tri herë me furë deri lart te retë:

- Strehim! Strehim! Strehim!

Për pyetjet 14-20 rrethoni **vetëm** shkronjën që i përgjigjet alternativës së saktë.

14. Situata që përshkruhet në këtë fragment është: **1 pikë**

- A) absurde
- B) komike
- C) tragjike
- D) e jashtëzakonshme

15. E veçanta e stilit të autorit në paraqitjen e atmosferës në këtë fragment shfaqet në: **1 pikë**

- A) kontrastin artistik.
- B) përshkrimin e mjedisit.
- C) përshkrimin e personazheve.
- D) dialogun midis personazheve.

16. Në cilën prej alternativave të mëposhtme shprehet ideja e kësaj pjese? **1 pikë**

- A) Qeniet e shëmtuara mbeten të përbuzura.
- B) Është e lehtë të nënshtrosh të pambrojturit.
- C) Mirësia i bën njerëzit më të ndjeshëm.
- D) Edhe të përbuzurit mund ta sfidojnë shoqërinë.

17. Ajo që e bashkon Esmeraldën me Kuazimodon është se të dy: **1 pikë**

- A) akuzohen për vrasje.
- B) janë dëbuar nga shoqëria.
- C) janë dënuar me vdekje.
- D) janë mallkuar nga kisha.

18. Për të dhënë gjendjen emocionale të Kuazimodos autori përdor një numër të madh: **1 pikë**

- A) mbiemrash
- B) emrash
- C) foljesh
- D) përemrash

19. Në fjalinë *sokëlliu tri herë me furi deri lart te retë* fjala “*sokëlliu*” ka kuptimin: **1 pikë**

- A) bërtiti
- B) shau
- C) pëshpëriti
- D) u kollit

20. Cili nga çiftet e mëposhtme krijon antonimi kontekstuale? **1 pikë**

- A) ky fëmijë i gjetur - ky njeri i neveritur.
- B) qenie e shëmtuar – qenie fatkeqe.
- C) diçka e brishtë – duart e ashpra.
- D) gratë qeshnin – turma brohoriste.

21.

- a) Kuazimodo e strehon Esmeraldën në katedrale. Pse drejtësia njerëzore nuk mund të vepronte aty? **1 pikë**

- b) Çfarë kanë të përbashkët Kuazimodo dhe Esmeralda? Në ç' mënyrë ata po i vinë në ndihmë njëri--tjetrit? **3 pikë**

22.

- A) Cila është figura e stilistikës në fjalinë: *Syri i tij....duke lëshuar shkrepitima.*? Zbërtheni nëntekstin e këtij përdorimi. **2 pikë**

- a) Figura e stilistikës: _____

- b) Nënteksti: _____

- B) Gjeneri në fragmentin e dhënë një mbiemër që thekson *gjendjen shpirtërore* dhe një tjetër që thekson *pamjen e jashtme* të Kuazimodos. **2 pikë**

- a) gjendja shpirtërore: _____

- b) pamja e jashtme: _____

23. E gjithë figura e Kuazimodos ngrihet në këtë fragment mbi bazën e kontrastit. Shpjegojeni këtë duke dhënë edhe një ilustrim nga pjesa. **2 pikë**

---

24. Ku qëndron sfida më e madhe e Kuazimodos? Mbi çfarë po triumfon ai? **2 pikë**

---

25. Zbuloni në fragmentin e dhënë dy karakteristika të romantizmit bashkë me ilustrimet përkatëse.

- a) _____ **1 pikë**

- b) _____ **1 pikë**